

BIZTONSÁGOS MINTATÁROLÁS A BIOBANKBAN, AVAGY MIT KERES EGY ROBOT A FAGYASZTÓBAN

Dr. Veréb Zoltán
SZTE, IKIKK Biobank KK vezető

BEVEZETÉS - GLOBÁLIS EGÉSZSÉGÜGYI TREND

2019 - a 13. általános keretprogram kezdete.

+1 milliárd ember élvezi az általános egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést,

+1 milliárd embert védenek az egészségügyi vészhelyzetek (biztosított ellátás)

+1 milliárd ember élvezi jobb egészségügyi ellátást és jólétet.

BEVEZETÉS - GLOBÁLIS EGÉSZSÉGÜGYI TREND

Betegközpontú ellátás fejlesztése

Harmonizáció , standardizáció

Vertikális és horizontális konszolidáció

Személyre szabott orvoslás

Smart healthcare (Smart drugs, implants and medical devices)

Hálózatosodás

Költséghatékonyság növelése

- Egészségügyi kiadások csökkentése

- **Hatékonyság, eredményesség növelése**

- Lokalizáció (erőforrás, kompetencia, technológia)

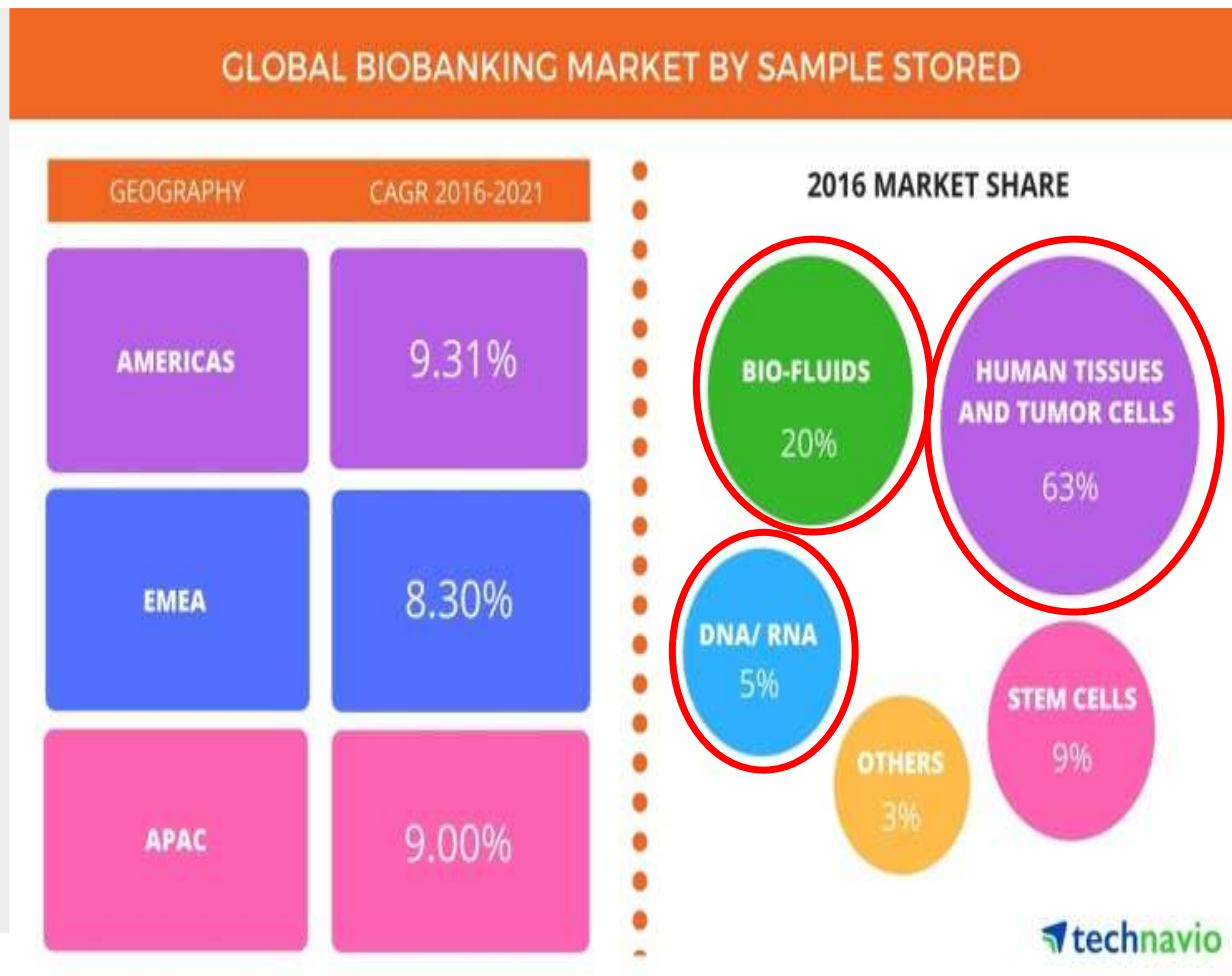
BIOBANKOK

A biobankokat különféle alkalmazásokhoz használják, például klinikai kutatásokhoz, élettudományi és orvosi kutatásokhoz és regeneratív medicinához.

Ezek közül a klinikai kutatások teszik ki a legnagyobb arányt, 2018-ban 49,2% -ot.

Ez annak tulajdonítható, hogy a gyógyszerek, diagnosztikai eszközök és termékek biztonságosságának és hatékonyságának meghatározására irányuló klinikai kutatások világszerte növekednek.

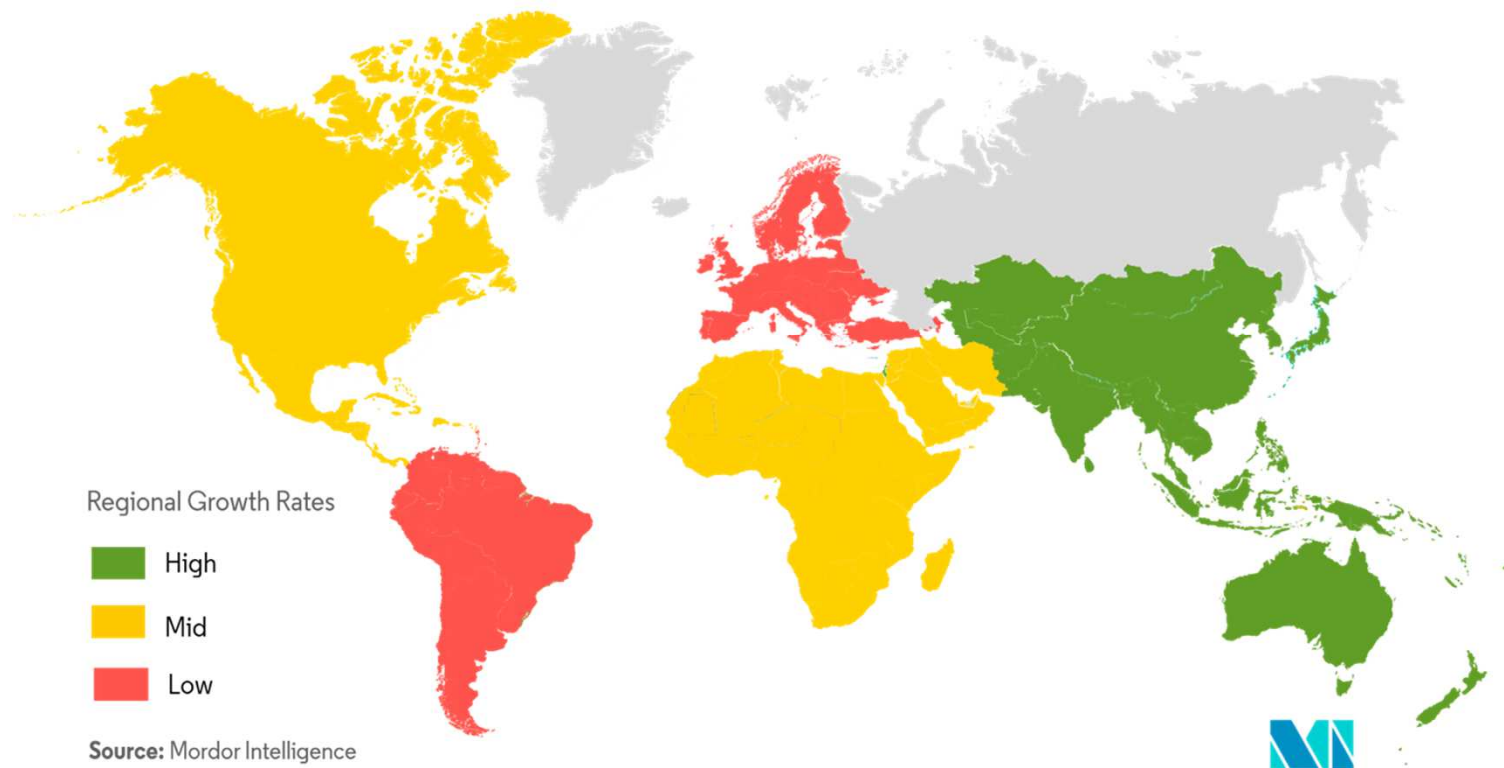
Leggyorsabban növekvő szektor a regeneratív medicina.

BIOBANKOK

- A biobanki tevékenységekhez kötődő piacok értéke 1.8 milliárd USD
- Évente világszerte kb. 100 millió regisztrált minta kerül biobankokba.

Biobanks Market - Growth Rate by Region (2018)

BIOBANKI TEVÉKENYSÉG - NEMZETI SZABÁLYOZÁS

- *2008. évi XXI. törvény a humángenetikai adatok védelméről, a humángenetikai vizsgálatok és kutatások, valamint a biobankok működési szabályairól*
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 1997. évi XLVII. törvény az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről
- 60/2003. (X.20.) ESzCsM rendelet az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről
- 73/2013. (XII. 2.) EMMI rendelet az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeleteknek az egészségügyi szolgáltatás nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekkel összefüggő módosításáról.
- 1/2012. (V. 31.) EMMI rendelet Az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X. 20.) ESZCSM rendelet és az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről szóló 2/2004. (XI. 17.) EüM rendelet módosításáról (Magyar Közlöny, 64:10130, 2012. május 31., csütörtök)
- 26/2008. (VII. 11.) EüM rendelet az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X.20.) ESzCsM rendelet módosításáról
- *2004/23/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az emberi szövetek és sejtek adományozására, gyűjtésére, vizsgálatára vonatkozó egyes technikai követelmények vonatkozásában történő végrehajtásáról (CELEX-32006L0017-HU)*

BIOBANKI TEVÉKENYSÉG - NEMZETI SZABÁLYOZÁS

Biobanki tevékenység (6702)

Szövetbanki tevékenység (6001)

- Csontszövet, csontbank (Orthopedia)
- Homograft bank (kardiovaszkuláris szövetbank)
- Cornea Bank (Szaruhártyaszövet)
- Kötő és támasztószövet gyűjtés és tárolás
- Zsírszövet gyűjtés és tárolás
- Humán ér- és billentyűszövet
- Klinikai diagnosztika céljából gyűjtött de meg nem semmisített szövetek

**Klinikai genetika (humángenetika)
biobanki tevékenység
(gyűjtés és tárolás) (6702)**

Sejtbanki tevékenység (6002)

- Hemopoetikus őssejtbank
- A keratinocyta (hámsejt) bank
- Köldökzsinór vér (hemopoetikus őssejt), illetve köldökzsinór szövet (mesenchymális őssejt)
- Ivarsejtbank (férfi ivarsejt – spermium, női ivarsejt – petesejt) és embrióbank
- Humán primer sejtenyészetek
- Köldökzsinór/KZS vér bank (6003)
- Köldökzsinór/KZS vér gyűjtés (6013)
- Köldökzsinór/KZS vér szállítás (6023)

SZTE – BIOBANK FEJLESZTÉS CÉLOK

Egészségügyi célok

Megfelelés a hazai és nemzetközi új előírásoknak, törvényeknek, ajánlásoknak, direktíváknak és standardeknek
WHO 13. keretprogram
EU Health 2020-2027

Személyre szabott orvoslás
Betegközpontú ellátás
Harmonizáció , standardizáció
Smart healthcare
Költséghatékonyság növelése
Hatékonyság növelése
Lokalizáció
Hálózatosodás

Tudományos célok

Belső kutatási szolgáltatás nyújtása. A meglévő minták és adatok alapján a biobank támogatni tudja majd az SZTE kutatóit, jelentősen rövidíthető a projekt ráfordítási idő, ennek következtében a publikálások és disszeminációk ideje is lerövidül.

Az új infrastruktúra elősegíti és támogatja számos jelenleg futó egyetemi fejlesztés sikeres megvalósítását is, megalapozza az SZTE új nemzetközi együttműködésekben és pályázatokban való részvételét.

Stratégiai célok

EU szinten a következő támogatási időszakban a kutatási, innovációs és egészségügyi finanszírozási alapokban több pénzforrás fog rendelkezésre állni, és ez hatással lesz a hazai támogatási rendszerre is. Az új biobanki infrastruktúra eddig nem kiaknázott új pályázati lehetőségeket

A modern biobank szorosabb együttműködést tesz lehetővé a hazai és nemzetközi gyógyszergyártó cégekkel. Az új biobank révén az SZTE olyan ipari szegmensben tud szolgáltatást nyújtani, mely regionálisan számukra nem volt eddig elérhető.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK

2008 - 2019

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK BIOBANKI TEVÉKENYSÉGHEZ

Probléma: rendkívül szerteágazó tevékenységek!

Quality management systems/Standards

ISO 11737-1:2006
ISO/CD 11737-1
ISO 11737-1:2006/Cor 1:2007
ISO/NP 11737-2
ISO 11737-2:2009
ISO 7713:1985
ISO 12771:1997
ISO 12772:1997
ISO 13130:2011
ISO 13132:2011
ISO 15189:2012
ISO 15190:2003
ISO/TS 17518:2015
ISO/TS 17822-1:2014
ISO/DTS 20658
ISO/TS 22367:2008
ISO/TS 22367:2008/Cor:2009
ISO/TR 22869:2005 implementation of ISO
15189: 2003
ISO 22870:2006
ISO/FDIS 22870
ISO 24998:2008
ISO 13079:2011
ISO 15193:2009
ISO 15194:2009
ISO 15197:2013
ISO 15198:2004
ISO 16256:2012
ISO 17511:2003
ISO/NP 17511
ISO 18113-1:2009
ISO 18113-2:2009
ISO 18113-3:2009
ISO 18113-4:2009
ISO 18113-5:2009

GMP, GLP, GDP, GCP

**GDPR,
ISO 15190**

MEES

ISO/CD 15195
ISO 15195:2003
ISO 18385:2016
ISO 11607-1:2006
ISO/NP 11607-1
ISO 11607-1:2006/Amd 1:2014
ISO 11607-2:2006
ISO/NP 11607-2
ISO 11607-2:2006/Amd 1:2014
ISO 11238:2012
ISO/NP 11238
ISO 13274:2013
ISO 13274:2013/Cor 1:2014
ISO 16103:2005
ISO 16495:2013
ISO 16883:2007
ISO/IEC TR 24714-1:2008
ISO/IEC Guide 2:2004
ISO/IEC TR 19764:2005
ISO Guide 73:2009
ISO/IEC Guide 59:1994
ISO 11737-1:2006
ISO/CD 11737-1
ISO 11737-1:2006/Cor 1:2007
ISO/NP 11737-2
ISO 11737-2:2009
ISO/CD 20186-3

ISO/CD 20186-1
ISO/CD 20186-2
ISO/CD 10993-5
ISO 10993-6:2007
ISO 10993-12:2012
ISO 13022:2012
ISO 22442-1:2015
ISO 22442-2:2015
ISO 22442-3:2007
ISO/TR 22442-4:2010
ISO 23640:2011
ISO 29701:2010
ISO/CD 10993-1
ISO 18153:2003
ISO 19001:2013
ISO/DIS 20166-1
ISO/DIS 20166-2
ISO/DIS 20166-3
ISO/DIS 20184-1
ISO/DIS 20184-2
ISO/TC 276
ISO 17025:2005
ISO 14001
ISO/IEC 27001
ISO 50001
ISO 9001

ISO/TS 14071:2014 Additional requirements and guidelines to ISO 14044:2006
ISO/TR 14047:2012 examples on how to apply ISO 14044
ISO/TS 16775:2014 guidance on the application of ISO 11607-1 and ISO 11607-2
ISO/PRF TR 14073 examples on how to apply ISO 14046
ISO/AWI 16106 guidelines for the application of ISO 9001
ISO 16106:2006 guidelines for the application of ISO 9001

ISO 20387 BIOBANKOK ÁLTALÁNOS MŰKÖDÉSE

INTERNATIONAL
STANDARD

ISO
20387

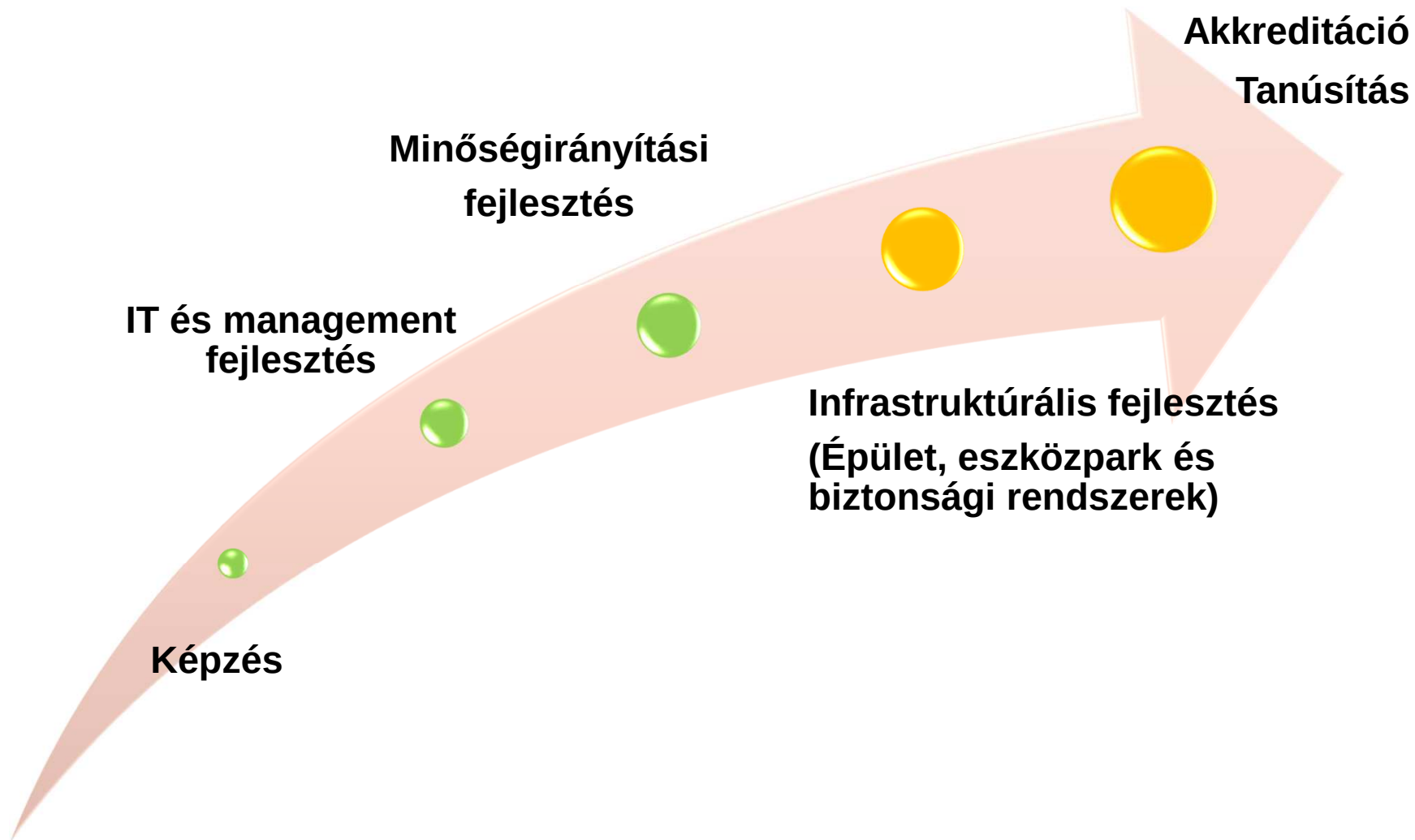
First edition
2018-08

Biotechnology — Biobanking — General requirements for biobanking

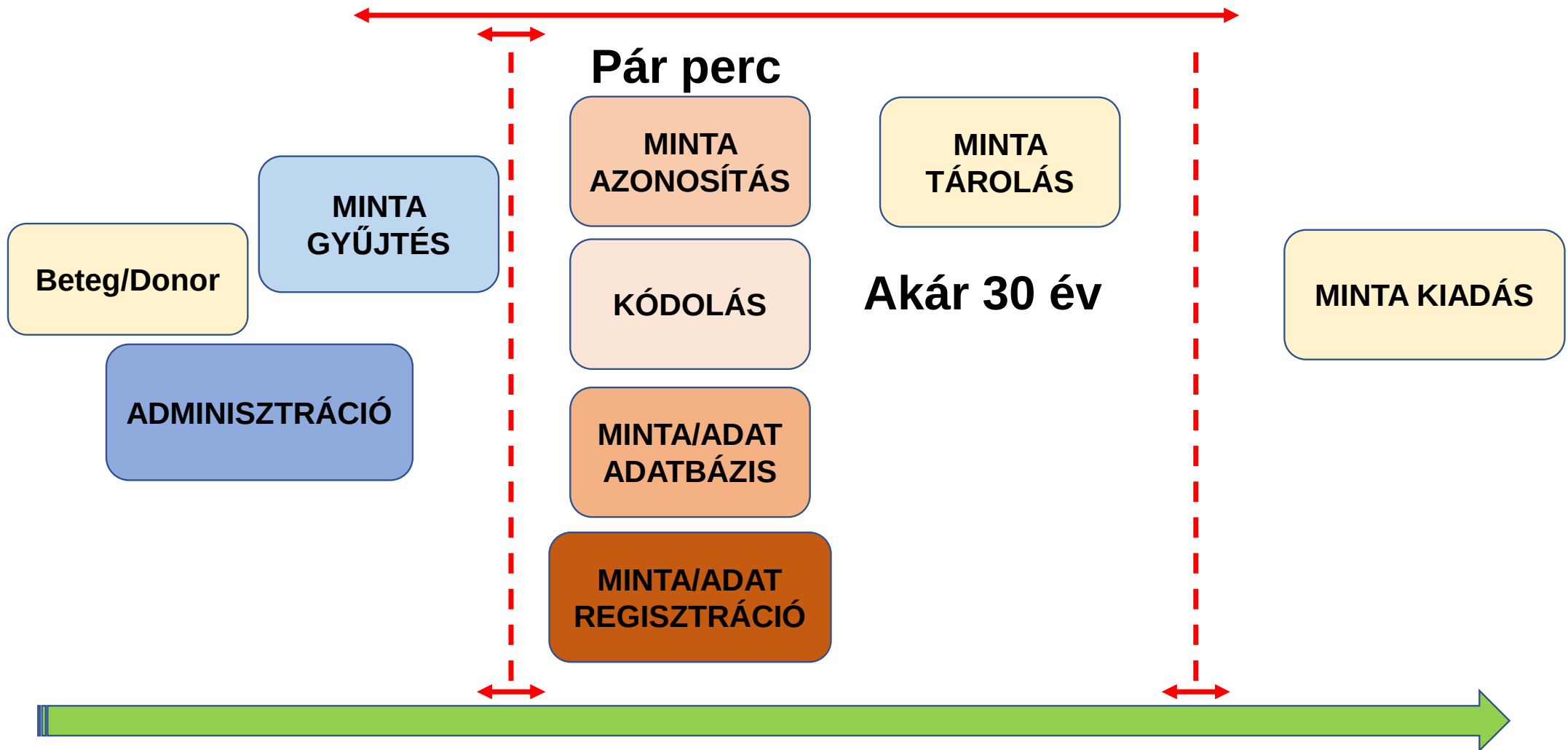
*Biotechnologie — «Biobanking» — Exigences générales relatives au
«biobanking»*

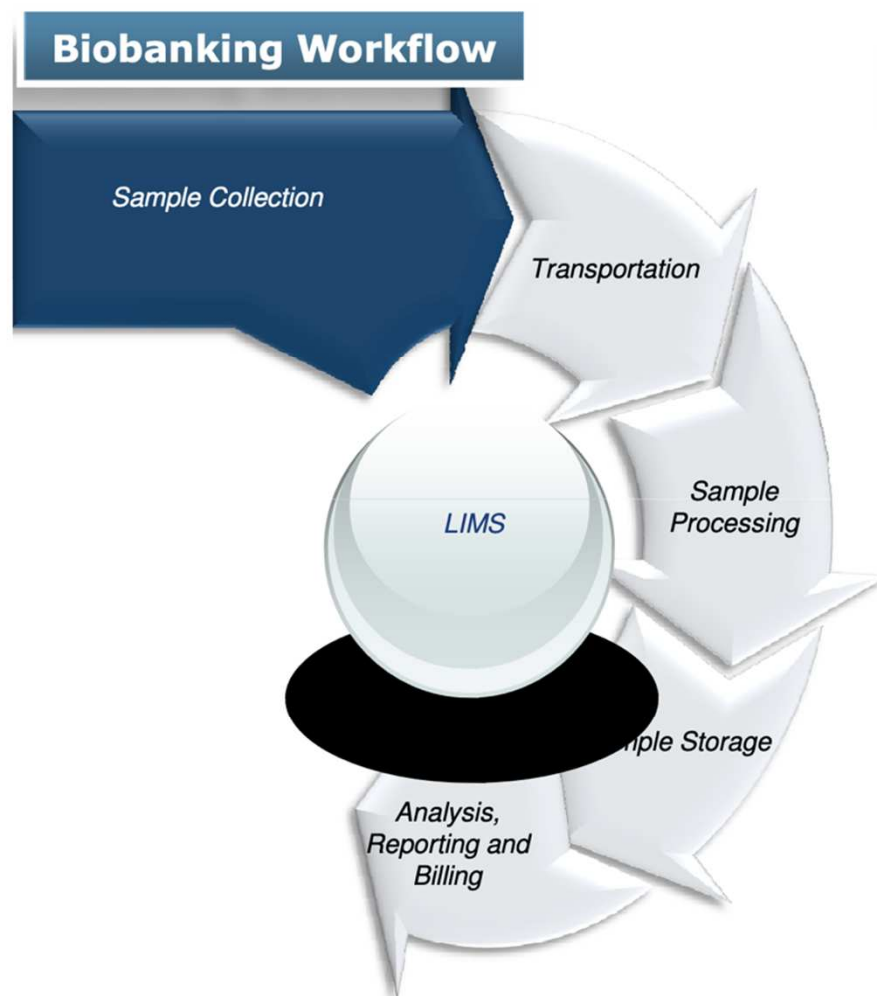
SZTE – BIOBANK FEJLESZTÉS

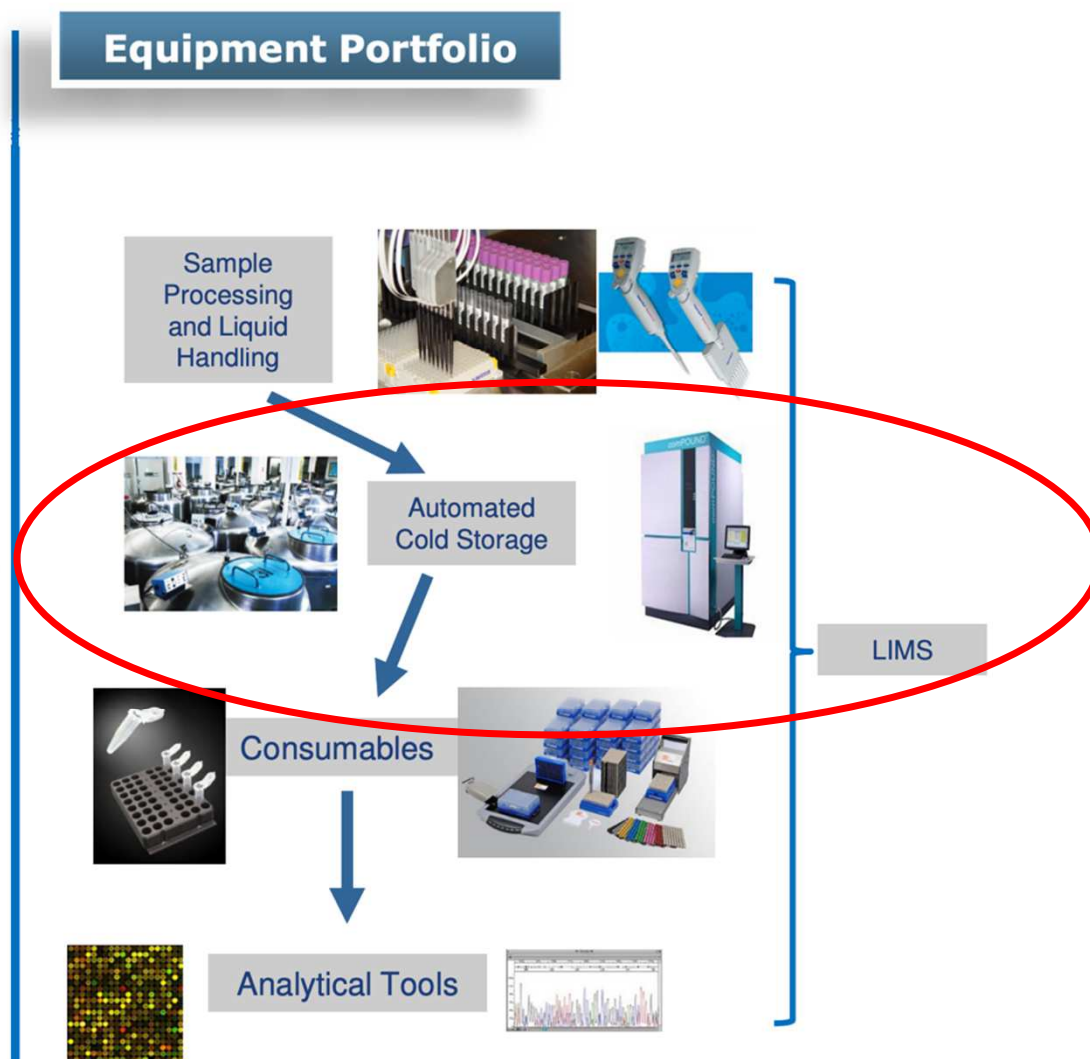
BIOBANK: ÉRTÉK A MINTA (ÉS ADATOK)

„AUTOMATIZÁLT BIOBANKOLÁS - A BIOTÁROLÓK KÖVETKEZŐ NAGY UGRÁSA”

Source: Frost & Sullivan analysis.

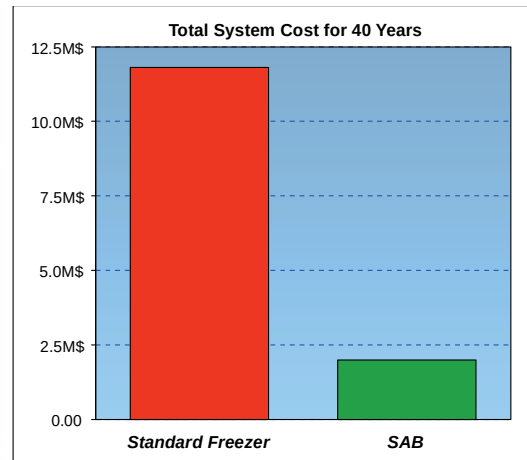
INFRASTRUKTÚRÁLIS FEJLESZTÉS

PIACI SZEREPLŐK

Key Segment Participants	
Automated Liquid Handling & robotics	Tecan Beckman Coulter Eppendorf Hamilton Perkin Elmer Thermo Fisher Scientific
	TAP Biosystems Brooks Life Science Hudson Robotics Cybio Autogen Agilent Technologies
Automated Compound Storage & Sample Management systems	Brooks Life Science TTP Labtech TAP Biosystems
	Matrical Biosciences Liconic Instruments Thermo Fisher Scientific
LIMS	Thermo Fisher Scientific Starlims Corp Ocimum Biosolutions
	Labvantage Labware Perkin Elmer Autoscribe
Consumables	Micronic Corning Life Science Wheaton Eppendorf TAP Biosystems Tecan
	Thermo Fisher Scientific Hamilton Matrical Bioscience Brooks Life Science Greiner Bio - One

Source: Frost & Sullivan analysis.

MINTA TÁROLÁSA – 40 ÉV

Kalibrált szenzorok, érzékelők

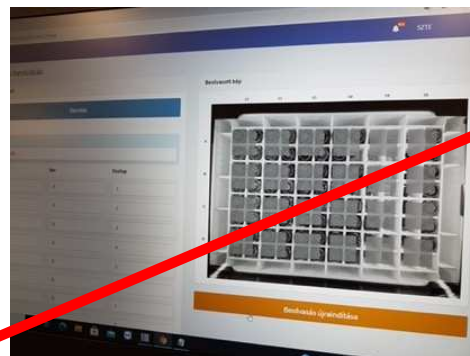
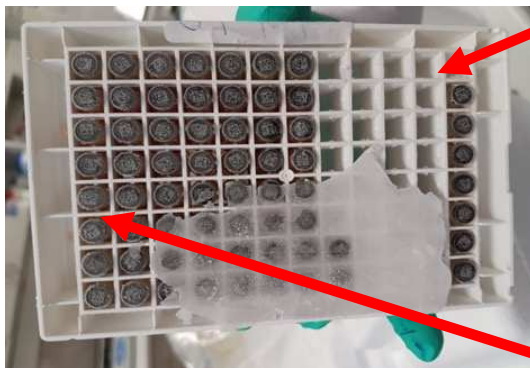
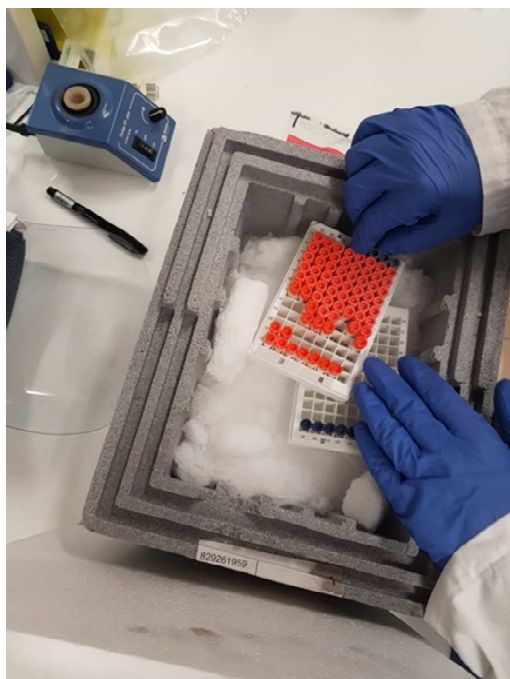
-80C kell működni
15sec adatszolgáltatás

Biztonsági rendszerek
Elméletileg sosem állhat le

BiO.LiX! SAB-Series examples			SAB46k0-ULT		SAB98k0-ULT		SAB220k5-ULT	
Labware	Plate height	Pitch	Levels	Samples	Levels	Samples	Levels	Samples
FluidX 0.3 ml Screw Cap	19.1 mm	25 mm	50	4'147'200	78	8'626'176	78	19'408'896
Micronic 0.5 ml Screw Cap	28.5 mm	35 mm	36	2'985'984	56	6'193'152	56	13'934'592
LVL LX1000	45.6 mm	52 mm	24	1'990'656	37	4'091'904	37	9'206'784
Thermo Matrix 1.0ml Screw Cap	54.6 mm	61 mm	20	1'658'880	32	3'538'944	32	7'962'624
Greiner Bio One 2 ml	48.0 mm	54 mm	23	953'856	36	1'990'656	36	4'478'976

MINTA AZONOSÍTÁSA – ROBOTIZÁLÁS FELTÉTELE

NEM FORDUL ELŐ KÉT AZONOS VONALKÓDÚ CSŐ

MINTA ELHELYEZÉSE – TÁRHELY AZONOSÍTÁS

MINTA TÁROLÁSA

**A Spartacus Cancer Foundation
donációja a
Szegedi Tudományegyetem részére
2019.**

Kb. 2 millió minta tárolása

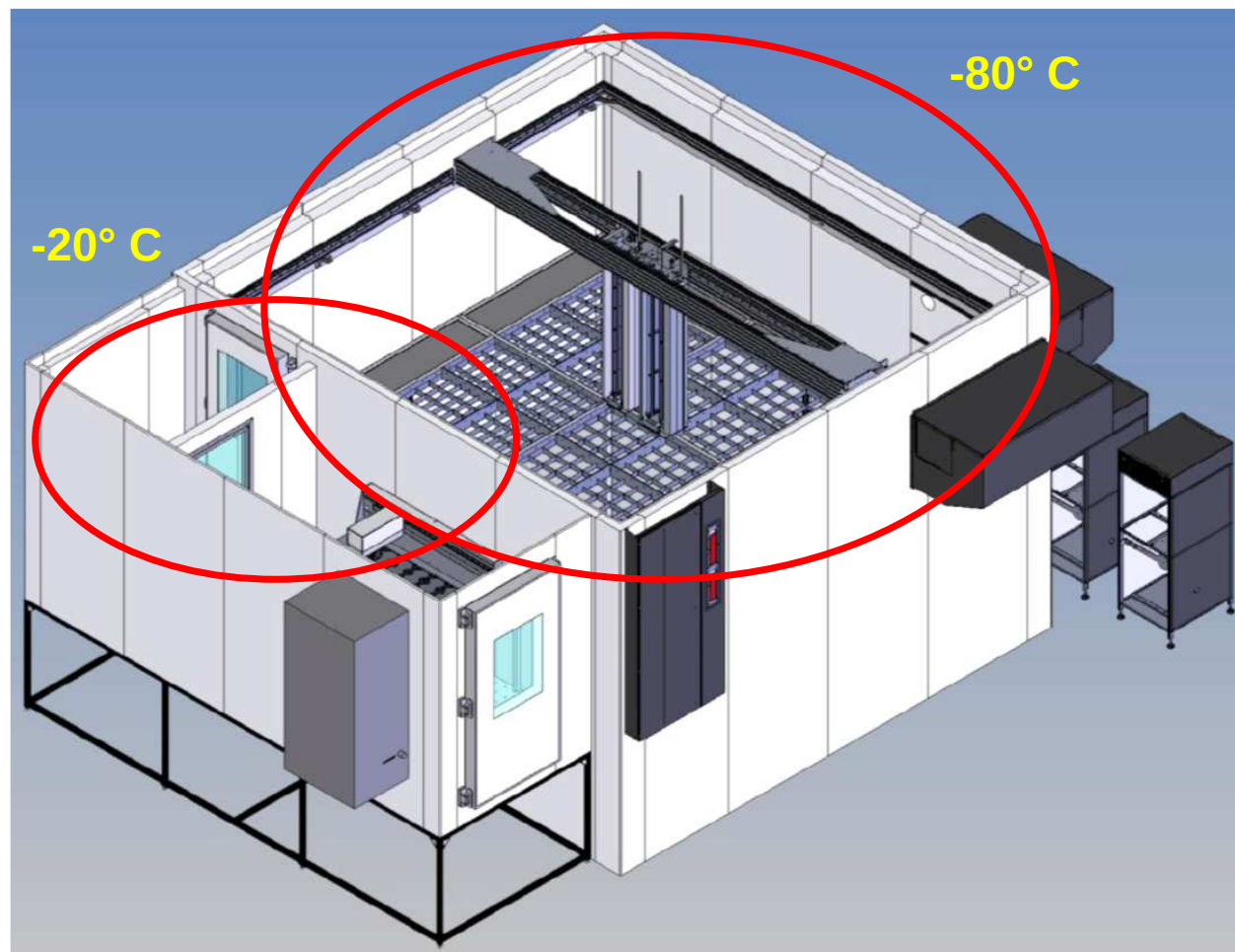
MINTA TÁROLÁSA – 40 ÉV

-80 ° C a tárolórekeszben, -20 ° C a multifunkciós perifériás interfész egységben.

A tároló szakasz független cellák rácsából áll.

Ezeket a cellákat viszont függőleges polckazetták vagy állványok töltik be. A mintatartók lekérdezését egy állványkezelő hajtja végre, X-Y síkban futva -20 ° C-os tárolótér tetején.

Az állványkezelő -20 ° C-on működik. Az összes mozgó alkatrész, amely bármely rendszer alkotóelemét mozgásba hozza, a -20 ° C-os terület biztonságán helyezkedik el.

ROBOTIZÁLÁS

ISOFÓRUM XXIX. NMK

ROBOTIZÁLÁS ÖSSZEFOGLALÁS

Nem mentesít a QA és QM alól:

szenzorok

kalibrálás

folyamatos karbantartás: -80°C-ban

software validáció (kritikus!)

Speciális infrastruktúrát igényel

Több eljárás, több adminisztráció és több munka

NAGYOBB BIZTONSÁG, GYORS ÉS TÖMEGES TÁROLÁST TESZ LEHETŐVÉ

EGY AZONOSÍTÓ KIZÁRÓLAG EGYSZER KERÜL MENTÉSRE A RENDSZERBEN

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET

Dr. Veréb Zoltán
SZTE, IKIKK Biobank KK vezető